

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษา

Leadership in the digital era of educational administrators that affects the use of
information technology for school administration

นิรดา แก้วเขียว

Email: s64561802026@ssru.ac.th

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

สังคมยุคดิจิทัล เป็นสังคมโลกที่ไร้พรมแดน ไม่มีขอบเขตที่แท้จริงในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและจัดเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการศึกษาต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยทางการบริหารการศึกษา นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร รวมถึงต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งการเป็นผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจในเทคโนโลยี มีภาวะผู้นำ ต้องคำนึงถึงศักยภาพของสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน สามารถสร้างสรรค์เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร โดยองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน เป็นผู้ใช้ดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถทางเทคโนโลยี และทำงานเพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่าตนเองทำหน้าที่เป็นเช่นผู้นำเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดการใช้ภาวะผู้นำ โดยมีปัจจัยสำคัญที่ผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1.องค์ประกอบด้านความรู้ คือ ส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคล 2.องค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล 3.องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

A digital society is a global society without borders. There is no real scope to access information. Be quick to communicate. Thailand's education management needs to set human resource development goals. Plan, develop and equip the workforce that will enter the labor

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

market upon graduation at various levels, with the goal of increasing educational opportunities through digital technology. Education management relies on an important component of educational management factors, that is, school administrators. In other words, school administrators must have leadership traits that can connect and put technology into practice in the school setting. In terms of teacher learning management and management within the school premises of the management of the management of the school, innovation must be encouraged to occur continuously within the school premises. School administrators are an important factor in the success of schools in improving the quality of education for learners. Being an executive in the digital age requires an understanding of technology. Leadership must take into account the potential of the school. Teachers and related personnel, the readiness of learners, can create technology for management. By the elements of digital leadership. School administrators must have a vision to work as a fluent digital user. They are technologically competent and work to ensure that they act as leaders for student learning. Because learning cannot be achieved without the use of leadership, there are important factors that affect the implementation of information technology to achieve its objectives.

- 1.The knowledge component is the belief part of a person
- 2.The emotional component is the part that deals with emotions, which is the characteristic that is the value of the individual.
- 3.The behavioral component is the expression of a person to something or a person, which is the result of the cognitive elements, thoughts and feelings.

Keywords: Digital Leadership, school administrators, Information Technology

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยเป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ อันเป็นยุคที่มีความซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเป็นอย่างมาก เรียกว่า ยุคคลื่นลูกที่สาม (The third wave) โดยการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกนี้ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และอื่น ๆ อีกมากมาย โดยมีเทคโนโลยีปัจจุบันที่ทันสมัยเป็นตัวขับเคลื่อนสถานการณ์การก้าวกระโดดของเทคโนโลยีที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้กลายเป็นมนุษย์ดิจิทัล (digital humanities) เน้นการทำกิจกรรมหลักสำคัญ 4 ประการ คือ การสืบค้นด้วยดิจิทัล (digital inquiry) การเรียนรู้ด้วยดิจิทัล (digital learning) การเรียนรู้สื่อใหม่ (New media study) และการใช้สื่อใหม่ (new media practice) (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย(ทีดีอาร์ไอ), 2558; กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร,2559;กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์และกลายเป็นสังคมในยุคที่เรียกว่า “สังคมยุคดิจิทัล (Digital Era)” โดยเป็นโลกที่ไร้พรมแดน ไม่มีขอบเขต ในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ มีความรวดเร็วในการสื่อสาร ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าถึง การพัฒนาต่อยอดความรู้ และเผยแพร่ผลงานของตนได้อย่างแพร่หลาย

แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ได้กล่าวถึงการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 อันจะเป็นแรงผลักดันให้ ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และ สร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร และระบบการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile learning) มาใช้มากขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์วางแผนพัฒนาและจัดเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ และได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 ในด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และ ความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 (กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2560) การจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว นั้น สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม สร้างแรงบันดาลใจให้กับครู และผู้เรียนเพื่อสร้างสรรค์ออกมาเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เกิดจากการเรียนรู้ จึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยทางการบริหารการศึกษา นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นจะต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติใน สถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของ ผู้บริหาร รวมถึงต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งการเป็นผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจในเทคโนโลยี มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking skills) มีภาวะผู้นำ และต้องคำนึงถึงศักยภาพของสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ซึ่งเป็นความท้าทายในการบริหาร สถานศึกษาเพื่อให้การขับเคลื่อนเข้าสู่สถานศึกษาในยุคดิจิทัล (กมลทิพย์ อินแก้วเครือ, 2564) ผู้นำที่ดีจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางเทคโนโลยี ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากสถานศึกษาเป็นหน่วยงานขั้นต้นที่จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ซึ่งผู้บริหารต้องพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์นี้ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำงานเพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่า ตนเองทำหน้าที่เป็นผู้นำเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะการเรียนรู้ที่ดีจะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดการใช้ภาวะผู้นำ

การที่จะเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องบริหาร 3 ปัจจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันได้แก่ การบริหารตนเอง การบริหารคน และการบริหารงาน องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในกระบวนการภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้นำ ผู้ตาม บริบทสถานการณ์ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น องค์ประกอบเหล่านี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และต่างส่งผลกระทบซึ่งกันและกันเสมอ ผู้นำเป็นผู้ที่มีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ได้รับความไว้วางใจ และเชื่อมั่นอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งให้ความเคารพนับถือ ให้ความร่วมมือ และให้ความมั่นใจ ภาวะผู้นำเป็นศิลปะหรือความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะจูงใจบุคคลอื่นในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อ

ปฏิบัติการและอำนวยการโดยใช้กระบวนการสื่อความหมายให้ร่วมใจกับตน จนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (จรุงจิต สมบัติวงศ์, 2560)

ขอบเขตเนื้อหา

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำของตนได้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการเป็นผู้นำ โดยสังเกตได้จากความร่วมมือ ความเต็มใจของผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น เพื่อจะได้เป็นทั้งผู้บริหารและผู้นำสถานศึกษา เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย ซึ่งผู้เขียนบทความได้รวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจขององค์กร ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณ มีคุณธรรม และคุณลักษณะเฉพาะใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (อังกูร เกาวัลย์, 2562) ต้องเป็นบุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา (อชิรญาณณ์ คชาบาล, 2560) โดยมีหน้าที่รับผิดชอบวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการ ธุรการ กิจกรรมควบคุมการเรียนการสอน จัดระเบียบให้เป็นไปตามระเบียบโดยการนำเทคนิคใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้และเผยแพร่ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาโรงเรียนและชุมชน รวมถึงตนเองด้วย (พระครูสมุห์ปัญญา วฑฒโน (คันทรง), 2559) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณ มีคุณธรรมในการบริหาร และมีคุณลักษณะเฉพาะตัวเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (ณัฐพร มั่นคง, 2563)

โดยในยุคปัจจุบันมีสื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีมากมายเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารงานการศึกษา ซึ่งการเป็นผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจในเทคโนโลยี มีทักษะ กระบวนการ วิธีการ และคุณลักษณะส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร (เลอศักดิ์ ตามา และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์, 2564) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการศึกษาในรูปแบบที่ผ่านมามีอาจจะไม่เหมาะสมกับการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไปอย่างไร เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (สุกัญญา แซ่มช้อย, 2562) ในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้นำในยุคนี้และยุคหน้าจำเป็นต้องมีคุณลักษณะพิเศษบางประการ คือ ทักษะคนใหม่ ทักษะใหม่ และความรู้ใหม่ ในข้อจำกัดและโอกาสของ ICT และการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะใน 3Cs คือ การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารและเนื้อหา รวมทั้งมีสติปัญญา อันเป็นคุณลักษณะที่ควรต้องมีเพิ่มเติมจากคุณสมบัติที่ดีที่มีอยู่แบบดั้งเดิม เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความศรัทธา ความผูกพัน และอื่น ๆ นอกจากนั้นแล้วลักษณะส่วนบุคคลสำหรับผู้นำดิจิทัลยังประกอบด้วย ความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และความกระหายใคร่รู้ต่อความรู้ใหม่ ซึ่งต้องเข้าใจว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลนั้นไม่ใช่สิ่งที่คงที่แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (ดุชฎีรัตน์ โกสุมภ์ศิริ (ออนไลน์, 2558)

เทคโนโลยีสารสนเทศถือเป็นองค์ประกอบในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการกับข้อมูลสารสนเทศ ตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูล การจัดเก็บ รวบรวม บันทึกข้อมูล การจัดการกระทำกับข้อมูล การแปลความหมาย วิเคราะห์ผลสรุป และประมวลผลข้อมูล การแสดงผลข้อมูล การประเมินผลข้อมูล จนกระทั่งการสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้งาน ส่งต่อ หรือสื่อสารระหว่างกัน เป็นการสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น เกี่ยวข้องโดยตรงกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดการสารสนเทศ ซึ่งได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง ขั้นตอน วิธีการดำเนินการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับซอฟต์แวร์ เกี่ยวข้อง กับตัวข้อมูลเกี่ยว ข้อกับบุคลากร เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ข้อมูลเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้แล้วยังรวมถึง โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ โทรสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ (พระมหากันดินันท์ เสงสกุล, 2564) ปัจจัยสำคัญที่ผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1. องค์ประกอบด้านความรู้ คือ ส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคล 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล 3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก (อุษคม เจียรจินดา, 2563)

บทสรุป

“สังคมยุคดิจิทัล (Digital Era)” โดยเป็นโลกที่ไร้พรมแดน ไม่มีขอบเขต ในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ มีความรวดเร็วในการสื่อสาร ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าถึง การพัฒนาต่อยอดความรู้ และเผยแพร่ผลงานของตนได้อย่างแพร่หลาย การปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 เป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และ สร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้มากขึ้น ดังนั้น การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนา มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ จึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยทางการบริหารการศึกษา นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติใน สถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร รวมถึงต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารในยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจในเทคโนโลยี มีทักษะ กระบวนการ วิธีการ การคิดเชิงนวัตกรรม มีภาวะผู้นำ และต้องคำนึงถึงศักยภาพของสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ผู้นำที่ดีจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากสถานศึกษาเป็นหน่วยงานขั้นต้น ที่จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชน โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจขององค์กร ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีจรรยาบรรณ มีคุณธรรมและคุณลักษณะเฉพาะใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา คอยวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการ ธุรการ กิจกรรมควบคุมการ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

เรียนการสอน จัดระเบียบให้เป็นไปตามระเบียบโดยการนำเทคนิคใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้และเผยแพร่ เพื่อปรับปรุงการและพัฒนาองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการศึกษาในรูปแบบที่ผ่านมามีความเหมาะสมกับการสร้างพลเมืองในยุคดิจิทัล ความท้าทายที่ควรตระหนักก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนไป เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แล้วต่อยอดองค์ความรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทัศนคติใหม่ ทักษะใหม่ และความรู้ใหม่ ในข้อจำกัดและโอกาสของ ICT และการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะใน 3Cs คือ การใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสารและเนื้อหา รวมทั้งมีมิติเดียว อันเป็นคุณลักษณะที่ควรต้องมีเพิ่มเติมจากคุณสมบัติที่ดีที่มีอยู่แบบดั้งเดิม เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความศรัทธา ความผูกพัน และมีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัว ซึ่งต้องเข้าใจว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลนั้นไม่ใช่สิ่งที่คงที่แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

รายการอ้างอิง

- กมลทิพย์ อินแก้วเครือ. (2564). **ทักษะและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. การประชุมวิชาการ นำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14, 985-99.
- กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร. (2559). **แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร.
- จรุงจิต สมบัติวงศ์. (2560). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพร มั่นคง. (2563). **จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะของครูที่ดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ดุขสิทธิ์ โกสุมภ์ศิริ. (2558). **บทความทางวิชาการ เรื่อง ภาวะผู้นำแบบคุณลักษณะภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก :<http://leader1234.blogspot.com/2015/09/21-scholarly-article-equilibrium.html> เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2565.
- พระครูสมุห์บัญชา วฑฒโน(คันทรง). (2559). **พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา**. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ. (3)1 : 81.
- พระมหากันตินันท์ เสงสกุล. (2564). **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เลอศักดิ์ ตามา และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). **ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22**. คณะครุศาสตร์. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4

“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล”

สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภาครัฐ. (2559). **นายกเดินเครื่องพัฒนาราชการไทย ย้าคนยุคใหม่ต้องเชี่ยวชาญไอที.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก : www.dga.or.th/th/content/913/11511/ , 12 พฤษภาคม 2565.

สุภาวิช เชาวน์เกษม, วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, และสุदारัตน์สารสว่าง. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1.** คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.** พริกหวาน กราฟฟิค : กรุงเทพมหานคร.

อชิรญาณ์ คชาบาล (2560). **การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อุษคม เจียรจินดา (2563). **เทคโนโลยีสารสนเทศกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อังกรุ เกาวัลย์. (2562). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.